

ΕΘΝΙΚΗ
ΑΡΧΗ
ΣΤΟΙΧΗΜΑΤΩΝ

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ
ΙΑΤΡΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ

Κατευθυντήριες Οδηγίες Λειτουργίας Επιχειρήσεων (υποστατικών/πρακτορείων) Τυχερών Παιγνίων και Στοιχημάτων

Λευκωσία, Ιούλιος 2021

Η Εθνική Αρχή Στοιχημάτων, μετά από τη λήψη έγκρισης από το Υπουργείο Υγείας, θα ήθελε να ενημερώσει τους παρόχους τυχερών παιχνιδιών και στοιχήματος ότι, σύμφωνα με το διάταγμα του Υπουργού Υγείας ημερομηνίας 19 Ιουλίου 2021 σχετικά με τη λήψη νέων μέτρων για την αναχαίτιση της πανδημίας Covid-19, θα ισχύουν τα πιο κάτω από τις 20 Ιουλίου 2021 που θα πρέπει να ακολουθούν οι αποδέκτες Κλάσης Α, οι Εξουσιοδοτημένοι Αντιπρόσωποι, οι Πράκτορες και τα Υπεύθυνα Πρόσωπα (όπου εφαρμόζεται):

- 1. Η διενέργεια δελτίου δύναται να πραγματοποιείται από τους παίκτες είτε στο ταμείο είτε με τη χρήση ηλεκτρονικών υπολογιστών.** Δεν θα πρέπει να υπάρχουν δελτία στους πάγκους, ούτε τυπωμένα προγράμματα εντός του πρακτορείου/υποστατικού. Στα ταμεία των πρακτορείων θα παραδίδονται τα δελτία στους πελάτες και θα γίνεται η απαραίτητη συναλλαγή με ένα πελάτη κάθε φορά. Οι υπάλληλοι που θα εξυπηρετούν το κοινό θα φορούν μάσκα και θα βρίσκονται πίσω από προστατευτικό plexiglass τζάμι, που θα καθαρίζεται συχνά.
- 2. Επιτρέπεται η τοποθέτηση ηλεκτρονικών υπολογιστών εντός του πρακτορείου/υποστατικού ανά 2 τ.μ. υπό την προϋπόθεση εφαρμογής των προνοιών της παραγράφου 5 του παρόντος εγγράφου.** Ο υπεύθυνος του χώρου θα πρέπει να τοποθετήσει αντισηπτικό σε κάθε ηλεκτρονικό υπολογιστή, καθώς επίσης να μεριμνά για την απολύμανση του χώρου του ηλεκτρονικού υπολογιστή μετά τη χρήση του από τον εκάστοτε πελάτη/παίκτη,
- 3. Οι πελάτες θα πρέπει να παραμένουν στο χώρο του πρακτορείου για το απαιτούμενο χρονικό διάστημα δημιουργίας, συμπλήρωσης και κατάθεσης δελτίου ή πληρωμής κερδών ή για παρακολούθηση αθλητικού γεγονότος υπό την προϋπόθεση ότι θα πληρούν τις προϋποθέσεις της παραγράφου 5 και σε καμία περίπτωση δεν παραμένουν περισσότερο από όσο χρειάζεται.**
- 4. Επιτρέπεται η χρήση τραπέζοκαθισμάτων σε εσωτερικούς και εξωτερικούς χώρους των επιχειρήσεων τυχερών παιγνίων και στοιχημάτων.** Ορίζονται τα 2 τ.μ. ανά άτομο για εσωτερικούς και εξωτερικούς χώρους. Η χωροθέτηση των τραπεζιών πρέπει να γίνεται με τρόπο ώστε να μην δημιουργείται συνωστισμός. Πρέπει να λαμβάνεται πρόνοια ώστε από καρέκλα σε καρέκλα μεταξύ διαφορετικών τραπεζιών σε όλες τις κατευθύνσεις να υπάρχει απόσταση τουλάχιστον ενός μέτρου (1 μ.). Πρέπει να λαμβάνεται πρόνοια ώστε από καρέκλα σε καρέκλα μεταξύ διαφορετικών τραπεζιών σε όλες τις κατευθύνσεις να υπάρχει απόσταση. Ο εσωτερικός χώρος να είναι διαμορφωμένος με τρόπο ώστε να διασφαλίζεται ο κατάλληλος και επαρκής αερισμός του χώρου.
- 5. (α) για τη χρήση τραπέζοκαθισμάτων στους εσωτερικούς χώρους, απαιτείται η προσκόμιση είτε αρνητικής εργαστηριακής εξέτασης ή εξέτασης ταχείας αντίγνωσης αντιγόνου για την ασθένεια του COVID-19 με τη δειγματοληψία να έχει πραγματοποιηθεί**

εντός 72 ωρών, είτε πιστοποιητικό εμβολιασμού για την ασθένεια του COVID-19 τουλάχιστον με τη μία δόση και νοουμένου ότι έχει παρέλθει διάστημα τριών εβδομάδων μετά την ημερομηνία εμβολιασμού, είτε αποδεικτικό στοιχείου αποδέσμευσης στις περιπτώσεις προσώπων που νόσησαν από την ασθένεια του COVID-19 και νοουμένου ότι δεν έχει παρέλθει διάστημα έξι μηνών από την ημερομηνία δειγματοληψίας της αρχικής τους θετικής διάγνωσης, είτε του Ψηφιακού Πιστοποιητικού COVID της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EU Digital Covid Certificate),

(β) για τη χρήση τραπεζοκαθισμάτων στους εξωτερικούς χώρους όπου συναθροίζονται πέραν των 20 προσώπων απαιτείται η προσκόμιση είτε αρνητικής εργαστηριακής εξέτασης ή εξέτασης ταχείας ανίχνευσης αντιγόνου για την ασθένεια του COVID-19 με τη δειγματοληψία να έχει πραγματοποιηθεί εντός 72 ωρών, είτε πιστοποιητικό εμβολιασμού για την ασθένεια του COVID19 τουλάχιστον με τη μία δόση και νοουμένου ότι έχει παρέλθει διάστημα τριών εβδομάδων μετά την ημερομηνία εμβολιασμού, είτε αποδεικτικό στοιχείου αποδέσμευσης στις περιπτώσεις προσώπων που νόσησαν από την ασθένεια του COVID-19 και νοουμένου ότι δεν έχει παρέλθει διάστημα έξι μηνών από την ημερομηνία δειγματοληψίας της αρχικής τους θετικής διάγνωσης, είτε του Ψηφιακού Πιστοποιητικού COVID της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EU Digital Covid Certificate). Νοείται ότι, οι επιχειρήσεις/υποστατικά οφείλουν να προβαίνουν σε ανάρτηση σε περίοπτο χώρο εξωτερικά της επιχείρησης/υποστατικού του, για την προσκόμιση σχετικού αποδεικτικού στοιχείου,

6. Όλα τα πρόσωπα τα οποία εισέρχονται ή/και διακινούνται στα πρακτορεία/υποστατικά, οφείλουν να φέρουν μαζί τους δελτίο ταυτότητας ή διαβατήριο, ως πρόσθετο αποδεικτικό στοιχείο, όταν αυτό ζητηθεί από τις αρμόδιες αρχές και/ή από τον αποδέκτη Κλάσης Α ή/και εξουσιοδοτημένο αντιπρόσωπο/πράκτορα ή/και το υπεύθυνο πρόσωπο που έχει υπό τον έλεγχο του το υποστατικό παροχής υπηρεσιών τυχερών παιγνίων και στοιχημάτων, για έλεγχο των προνοιών της παραγράφου 5.
7. Η πληρωμή των δελτίων, όταν είναι εφικτό, να γίνεται με τη χρήση ηλεκτρονικών μέσων όπως κάρτες παρά με χρήση χαρτονομισμάτων. Παρόλα αυτά, η πληρωμή είναι αποδεκτή με κάθε μέθοδο. Τα υπεύθυνα πρόσωπα/υπάλληλοι μετά από κάθε συναλλαγή θα πρέπει να χρησιμοποιούν αλκοολούχα διαλύματα και να εφαρμόζουν πιστά την υγιεινή των χεριών.
8. Εντός και εκτός των πρακτορείων/υποστατικών, αναλόγως των τετραγωνικών μέτρων και του αριθμού των εργαζομένων, επιτρέπεται αριθμός πελατών με αναλογία ενός προσώπου ανά 2 τ.μ. κατ' ελάχιστον. Για διευκόλυνση του ελέγχου τήρησης μέτρων από την Αστυνομία ή τους

Επιθεωρητές Εργασίας, οι Εξουσιοδοτημένοι Αντιπρόσωποι δύνανται να επιδεικνύουν το αντίγραφο του αρχιτεκτονικού σχεδίου του υποστατικού.

9. **Ανάρτηση** και αφισοκόλληση των **απαραίτητων σημάνσεων στην είσοδο και στον εσωτερικό χώρο** (τοιχούς και πάτωμα), για ενημέρωση των πελατών σχετικά με τα μέτρα που πρέπει να τηρούνται (π.χ. αποστάσεις μεταξύ ατόμων), κυρίως των συστάσεων του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας (ΠΟΥ) για την ορθή υγιεινή των χεριών με αλκοολούχο διάλυμα.
10. Σε κάθε υποστατικό/πρακτορείο θα **αναγράφεται στην είσοδο** με ειδική πινακίδα ο **μέγιστος αριθμός πελατών ή επισκεπτών** που μπορεί να βρίσκονται εντός του καταστήματος, σύμφωνα με τις οδηγίες του σημείου 8.
11. Όσο είναι δυνατόν να **τηρούνται οι αποστάσεις των 2 μέτρων** μεταξύ των εργαζομένων και πελατών ή επισκεπτών εντός του υποστατικού/πρακτορείου όπου θα αναμένουν για τη διενέργεια δελτίου στο ταμείο. Συνιστάται να υπάρχουν έως τρία (3) άτομα σε αναμονή στην ουρά για το ταμείο, τηρώντας τις απαραίτητες αποστάσεις μεταξύ τους.
12. Οι πελάτες θα πρέπει να φέρουν **μάσκα**, με βάση τα οριζόντια μέτρα. Νοείται ότι, θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι εξαιρέσεις οι οποίες προβλέπονται στην [Οδηγία του Υπουργείου Υγείας](#).
13. **Τοποθέτηση αντισηπτικών διαλυμάτων** (με περιεκτικότητα αλκοόλης μεγαλύτερη από 70%) **ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ** σε κάθε είσοδο και έξοδο του πρακτορείου, για χρήση από το προσωπικό, από τους πελάτες ή επισκέπτες. Εάν ο μηχανισμός εισόδου είναι αυτόματος, τότε το διάλυμα μπορεί να τοποθετηθεί στην εσωτερική πλευρά της εισόδου. Εάν κατά την είσοδο στο υποστατικό απαιτείται άνοιγμα της πόρτας με χερούλι, τότε συστήνεται εφαρμογή πλυσίματος των χεριών πριν και μετά την είσοδο με τοποθέτηση διαλυμάτων και από τις δύο πλευρές (μέσα και έξω) της πόρτας του υποστατικού. Η διαδικασία αυτή θα γίνεται απαραίτητα για όλους τους πελάτες ή επισκέπτες πριν μπει ο επόμενος πελάτης και θα υπάρχει αυστηρή τήρηση των μέτρων.
14. **Ορισμός ενός ατόμου που θα είναι υπεύθυνο:** να ελέγχει πόσα άτομα εισέρχονται εντός του πρακτορείου, ότι τηρούνται οι αποστάσεις μεταξύ των πελατών και αποφυγή συνωστισμού, καθώς επίσης για τον έλεγχο του safe pass.
15. Επιπρόσθετα, προβλέπονται τα πιο κάτω:
 - (α) Άνευ επηρεασμού της υποχρέωσης και της ατομικής ευθύνης κάθε προσώπου για συμμόρφωση με τους Κανονισμούς που προνοούνται στο Διάταγμα ημερ. 19 Ιουλίου 2021 και

τις κατευθυντήριες οδηγίες της Αρχής, ο αποδέκτης Κλάσης Α ή/και ο εξουσιοδοτημένος αντιπρόσωπος/πράκτορας ή/και το υπεύθυνο πρόσωπο που έχει υπό τον έλεγχό του το υποστατικό παροχής υπηρεσιών τυχερών παιγνίων και στοιχημάτων, φέρει ευθύνη για την τήρηση των Κανονισμών που προνοούνται στο παρόν Διάταγμα, καθώς και τις κατευθυντήριες οδηγίες της Αρχής,

(β) ο αποδέκτης Κλάσης Α ή/και ο εξουσιοδοτημένος αντιπρόσωπος/πράκτορας ή/και το υπεύθυνο πρόσωπο που έχει υπό τον έλεγχό του το υποστατικό παροχής υπηρεσιών τυχερών παιγνίων και στοιχημάτων, ο οποίος δυνάμει της παραγράφου (α) φέρει την ευθύνη για την τήρηση των Κανονισμών που προνοούνται στο Διάταγμα ημερ. 19 Ιουλίου 2021 προβαίνει στους απαιτούμενους ελέγχους για την τήρηση των μέτρων του παρόντος Διατάγματος και των κατευθυντήριων οδηγιών της Αρχής και για τον σκοπό αυτό δύναται να αναθέσει εγγράφως τον έλεγχο σε εξουσιοδοτημένο από τον ίδιο εργαζόμενο/λειτουργό του ή σε Ιδιωτικό Γραφείο Παροχής Υπηρεσιών Ασφάλειας ή και Ιδιώτη Φύλακα:

Νοείται ότι, σε περίπτωση που πρόσωπο αρνηθεί να προσκομίσει σχετικό αποδεικτικό στοιχείο είτε αρνητικής εργαστηριακής εξέτασης ή εξέτασης ταχείας αντίγνωσης αντιγόνου, είτε πιστοποιητικό εμβολιασμού για την ασθένεια του COVID-19, είτε αποδεικτικό στοιχείο αποδέσμευσης στις περιπτώσεις προσώπων που νόσησαν από την ασθένεια του COVID-19, είτε Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID-19 της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπου αυτό είναι υποχρεωτικό δυνάμει των προνοιών του παρόντος Διατάγματος, σε περίπτωση ελέγχου από την Αστυνομία ή/και οποιαδήποτε άλλη Αρμόδια Αρχή ή/και εξουσιοδοτημένο λειτουργό δυνάμει της παραγράφου (γ) του Διατάγματος, ευθύνη έχει μόνο το πρόσωπο το οποίο αρνήθηκε να συμμορφωθεί και όχι ο αποδέκτης Κλάσης Α ή/και ο εξουσιοδοτημένος αντιπρόσωπος/πράκτορας ή/και το υπεύθυνο πρόσωπο, νοουμένου ότι δεν έχει εξυπηρετηθεί από το πρακτορείο/υποστατικό,

16. Το **προσωπικό εργασίας (υπεύθυνα πρόσωπα, εξουσιοδοτημένοι αντιπρόσωποι)** πρέπει υποχρεωτικά να εφαρμόζει **σχολαστικό πλύσιμο των χεριών** με νερό και σαπούνι για 20 δευτερόλεπτα ή αν τα χέρια δεν είναι εμφανώς λερωμένα, χρήση αντισηπτικού διαλύματος (με περιεκτικότητα αλκοόλης μεγαλύτερη από 70%) πριν την είσοδο και έξοδο από το υποστατικό και καθ' όλη τη διάρκεια της εργασίας τους ή παραμονής τους στο πρακτορείο. Εάν είναι εφικτό να χρησιμοποιείται σύστημα με μηχανισμό χωρίς άγγιγμα χεριών όπου δεν χρειάζεται επαφή με το χέρι κατά την εφαρμογή υγιεινής των χεριών.
17. Ο **χώρος του υποστατικού να αερίζεται ικανοποιητικά και ανά τακτά χρονικά διαστήματα**. Να αποφεύγεται η χρήση κλιματιστικών και εκεί που είναι απαραίτητο το σύστημα κλιματισμού να μην ανακυκλώνει τον αέρα εσωτερικού χώρου και να εισάγεται φρέσκος αέρας στο χώρο εργασίας.

18. Το υπεύθυνο πρόσωπο (ο εργαζόμενος), καθόλη τη διάρκεια της εργασίας του όταν έρχεται σε επαφή με πελάτες πρέπει να φορεί μάσκα με ορθό τρόπο η οποία θα αλλάζεται σε περίπτωση διαβροχής ή αναλόγως των οδηγιών χρήσης της μάσκας. Η μάσκα θα πρέπει να εφαρμόζεται σωστά στο πρόσωπο ώστε να καλύπτει το στόμα, τη μύτη και το πηγούνι. Η υποχρέωση για επάρκεια μασκών και οποιωνδήποτε άλλων αναλώσιμων υλικών στον εργαζόμενο (υγρά καθαρισμού, γάντια μιας χρήσης, σακούλες απορριμμάτων, θερμομέτρα και αντισηπτικά) και η επιτήρηση εφαρμογής των μέτρων βαραίνει τον αποδέκτη Κλάσης Α για τα ιδιόκτητα υποστατικά και τον Εξουσιοδοτημένο Αντιπρόσωπο.
19. Τα αναλώσιμα υλικά (π.χ. μέσα ατομικής προστασίας) απορρίπτονται με ασφαλή τρόπο σε κάδους απόρριψης με καλύμματα, οι οποίοι έχουν τοποθετηθεί εντός του πρακτορείου.
20. Πριν την έναρξη της εργασίας, να θερμομετρείται το εργαζόμενο προσωπικό και σε περίπτωση που παρουσιάζει πυρετό να αποχωρεί από τον χώρο εργασίας με οδηγίες να απευθυνθεί άμεσα στον προσωπικό του ιατρό.

Safepass στους Εργαζομένους

1. Σύμφωνα με το Διάταγμα, όλοι οι εργαζόμενοι, περιλαμβανομένων των αυτοεργοδοτούμενων, οφείλουν να κατέχουν είτε αρνητική εργαστηριακή εξέταση ή εξέταση ταχείας ανίχνευσης αντιγόνου (rapid test) για την ασθένεια του COVID19 με τη δειγματοληψία να έχει πραγματοποιηθεί εντός 72 ωρών, είτε πιστοποιητικό εμβολιασμού από τη Δημοκρατία για την ασθένεια του COVID-19 τουλάχιστον με τη μία δόση και νοουμένου ότι έχει παρέλθει διάστημα τριών εβδομάδων μετά την ημερομηνία εμβολιασμού, είτε αποδεικτικό στοιχείο αποδέσμευσης στις περιπτώσεις προσώπων που νόσησαν από την ασθένεια του COVID-19 και νοουμένου ότι δεν έχει παρέλθει διάστημα έξι μηνών από την ημερομηνία δειγματοληψίας της αρχικής θετικής τους διάγνωσης: Νοείται ότι, οι εργοδότες οφείλουν να διασφαλίζουν τη συμμόρφωση των εργοδοτούμενων τους με τις πρόνοιες του παρόντος Κανονισμού.
2. Το αποτέλεσμα του rapid test έχει χρονική ισχύ 72 ωρών, εκτός κι αν στο μεσοδιάστημα το άτομο εκδηλώσει συμπτώματα ή χαρακτηριστεί επαφή και θα πρέπει να ακολουθηθεί το πρωτόκολλο που καθορίζει η Μονάδα Επιδημιολογικής Επιτήρησης.
3. Το Υπουργείο Υγείας διενεργεί δωρεάν πρόγραμμα ελέγχου με αντιγονικά τεστ σε όλες τις Επαρχίες. Οι τοποθεσίες και το ωράριο λειτουργίας των μονάδων δειγματοληψίας θα ανακοινώνεται καθημερινά από το Υπουργείο Υγείας.

Καθαρισμός Πρακτορείων Παροχής Υπηρεσιών Στοιχήματος

Το **υποστατικό να καθαρίζεται καθημερινά** ακολουθώντας τις καθημερινές πρακτικές καθαριότητας με έμφαση στα ακόλουθα:

- α) Καθημερινός καθαρισμός και απολύμανση των επιφανειών που αγγίζονται συχνά (high touch surfaces) όπως πόμολα πορτών, διακόπτες, γραφεία, συσκευές τηλεφώνων, πληκτρολόγια, μολύβια, στυλό, πάγκοι, όλα τα έπιπλα, και οποιαδήποτε άλλη συσκευή χρησιμοποιείται εντός του πρακτορείου με καθαριστικό διάλυμα (είτε αλκοολούχο διάλυμα είτε αραιωμένο διάλυμα χλωρίνης 3% (1/30)).
- β) Καθημερινός καθαρισμός και απολύμανση της τουαλέτας και των επιφανειών του χώρου με καθαριστικά διαλύματα (αραιωμένο διάλυμα χλωρίνης 3% (1/30)).
- γ) Τοποθέτηση ανακοίνωσης που να δίνει οδηγίες χρήσης της τουαλέτας: Κατά τη χρήση της τουαλέτας, συστήνεται να κλείνει το καπάκι πριν χρησιμοποιηθεί το καζανάκι. Επίσης, καθαρισμός των χεριών ΠΡΙΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑ τη χρήση/καθαρισμό της τουαλέτας. Η τουαλέτα θα πρέπει να διαθέτει υγρό σαπούνι, χαρτοπετσέτες μιας χρήσης και αντισηπτικό αλκοολούχο διάλυμα (με περιεκτικότητα αλκοόλης μεγαλύτερη από 70%).
- δ) Καθημερινός καθαρισμός δαπέδου με καθαριστικά διαλύματα (προτιμητέο αραιωμένο διάλυμα χλωρίνης 3% (1/30)).

Σημείωση: Όσοι σχετίζονται με την καθαριότητα πρέπει να χρησιμοποιούν μιας χρήσης γάντια, μάσκα και στολή εργασίας. Μετά τη χρήση τους, τα γάντια και η μάσκα θα πρέπει να απορρίπτονται με προσοχή σε κλειστούς κάδους. Η στολή εργασίας πρέπει να πλένεται καθημερινά στους 60 βαθμούς μετά από κάθε χρήση. Ο συστηματικός και επαρκής αερισμός του χώρου να γίνεται με βάση την εγκύκλιο του ΗΜΥ (Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών).

Προληπτικά μέτρα από τους εργοδότες

1. Θα πρέπει να διατίθενται γραπτές οδηγίες και εκπαίδευση σχετικά με τον τρόπο της εξάπλωσης του COVID-19 στο προσωπικό, έτσι ώστε να γνωρίζει τα συμπτώματα του COVID-19 και να είναι σε θέση να τα αναγνωρίζει νωρίς, καθώς επίσης ενημέρωση για τα απαραίτητα μέτρα προστασίας όπως αυτά παρουσιάζονται πιο πάνω.
2. Ο εργοδότης πρέπει να παρέχει γραπτή καθοδήγηση στο προσωπικό σχετικά με την αναφορά πιθανών συμπτωμάτων του COVID-19 και τον αποκλεισμό των εν λόγω ατόμων από την εργασία.

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τα μέτρα που θα πρέπει να ακολουθήσουν οι εργοδότες, καθώς και τις οδηγίες για αναφορά θετικού κρούσματος, μπορείτε να βρείτε [εδώ](#).

Οδηγίες σε περίπτωση που διαπιστωθεί θετικό κρούσμα εντός του πρακτορείου

Το προσωπικό διατηρώντας τη ψυχραιμία του ενημερώνει ΑΜΕΣΑ την γραμμή του πολίτη της Υπηρεσίας Ασθενοφόρων στο τηλέφωνο **1420 (24ωρη λειτουργία)**, καθώς και τον ΠΙ του, δίνοντας τις εξής πληροφορίες:

- Όνομα και Επίθετο εργαζομένου ή πελάτη
- Χώρα Προέλευσης
- Συμπτώματα εργαζομένου ή πελάτη
- Διεύθυνση πρακτορείου

Κατά την παρουσία του ασθενούς στον εργασιακό χώρο και μέχρι την μεταφορά του σε Ιατρικό Κέντρο, θα πρέπει:

1. Ο εργαζόμενος ή πελάτης θα πρέπει να απομονωθεί από τα υπόλοιπα άτομα εντός του υποστατικού.
2. Αν εμφανίζει συμπτώματα λοίμωξης αναπνευστικού (πυρετό και βήχα ή δύσπνοια) χορηγείται άμεσα απλή χειρουργική μάσκα και χαρτομάντηλα.
3. Αν υπάρχει συνάδελφος του εργαζομένου, που επιθυμεί να μείνει κοντά του για να τον φροντίζει, πρέπει να χορηγηθεί σε αυτόν απλή χειρουργική μάσκα και να του συστηθεί να πλένει τα χέρια του, κάθε φορά που έρχεται σε επαφή με εκκρίσεις του εργαζομένου (π.χ. σάλιο) και οπωσδήποτε πριν αγγίξει το πρόσωπό του ή φάει ή πιει.
4. Δώστε στο υπόλοιπο προσωπικό την οδηγία να αποφεύγεται η είσοδος στο χώρο του υποστατικού.
5. Ο χρησιμοποιημένος προστατευτικός εξοπλισμός (απλή χειρουργική μάσκα, γάντια) πρέπει να απορρίπτεται σε κάδο και σε καμία περίπτωση να μην ξαναχρησιμοποιείται.
6. Μετά την απόρριψη του προστατευτικού εξοπλισμού πρέπει τα χέρια να πλένονται καλά με νερό και σαπούνι. Τονίζεται ότι η χρήση γαντιών δεν υποκαθιστά το πλύσιμο των χεριών, το οποίο και αποτελεί σημαντικότερο μέσο πρόληψης.
7. Όλες οι ενέργειες θα πρέπει να γίνονται με ψυχραιμία, με ηρεμία και με σεβασμό στα προσωπικά δεδομένα του εργαζομένου ή του πελάτη.

8. Άμεση απομάκρυνση των υπαλλήλων και αναστολή των εργασιών του πρακτορείου στο οποίο έχει εντοπιστεί το επιβεβαιωμένο κρούσμα μέχρις ότου:
 - i. Διενεργηθεί απολύμανση όλων των χώρων του πρακτορείου, από εγκεκριμένη εταιρεία, σύμφωνα με τα πρωτόκολλα και τις κατευθυντήριες γραμμές που έχουν εκδοθεί από το Υπουργείο Υγείας, σύμφωνα με το Διάταγμα του Υπουργού Υγείας, Αρ.15, ημερομηνίας 10/04/2020, και παρατίθενται στην ιστοσελίδα www.pio.gov.cy/coronavirus/. Σημειώνεται ότι, το πιστοποιητικό απολύμανσης και ο Αριθμός Άδειας του απολυμαντικού που χρησιμοποιήθηκε θα πρέπει να υποβάλλεται στις Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας.
 - ii. Αντικατασταθεί όλο το προσωπικό με άτομα που αποδεδειγμένα είναι «ελεύθεροι» από τη νόσο COVID-19.
 - iii. Όλες οι στενές επαφές του θετικού κρούσματος τεθούν σε υποχρεωτική καραντίνα 14 ημερών ή με βάση τις οδηγίες του ΠΙ.

Η επαναλειτουργία του πρακτορείου θα αποφασίζεται μετά την ολοκλήρωση των πιο πάνω ενεργειών και υπό την προϋπόθεση ότι θα υπάρχει η σύμφωνη γνώμη του Υπουργείου Υγείας. Ως εκ τούτου, με την ολοκλήρωση των απαραίτητων ενεργειών (εργαστηριακοί έλεγχοι, απολύμανση), θα πρέπει να αποστέλλεται γραπτή ενημέρωση προς στις Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας, αναφέροντας όλες τις ενέργειες που έχει προβεί η επιχείρηση τόσο για την απολύμανση όσο και για την απομάκρυνση και αντικατάσταση του προσωπικού.

Περισσότερες πληροφορίες δείτε στον [Οδηγό Διαχείρισης Θεμάτων Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία σε συνθήκες Κορωνοϊού – Γενικές Οδηγίες για Επιχειρήσεις εκτός του Τομέα Παροχής Φροντίδας Υγείας](#).

Γενικά μέτρα προστασίας πολιτών και εργαζομένων

1. Σε περίπτωση εμφάνισης συμπτωμάτων σε κάποιον από το προσωπικό, τότε αυτό το άτομο πρέπει να παραμείνει στο σπίτι και να επικοινωνήσει με τον Προσωπικό του Ιατρό.
2. Άτομα που ανήκουν στις ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού με βάσει τον αναθεωρημένο κατάλογο του ΥΥ, προτρέπονται να παραμένουν στο σπίτι και να εργαστούν από εκεί.
3. Αποφυγή επαφής χεριών με τα μάτια, μύτη και στόμα για τη μείωση του κινδύνου μόλυνσης.
4. Κατά το βήξιμο ή το φτάρνισμα, κάλυψη της μύτης και του στόματος με το μανίκι στο ύψος του αγκώνα ή με το χαρτομάντηλο, απόρριψη του χρησιμοποιημένου χαρτομάντηλου στους κάδους απορριμμάτων και επιμελές πλύσιμο των χεριών.

5. Τακτικό και επιμελές πλύσιμο των χεριών με υγρό σαπούνι και νερό, για τουλάχιστον 20'' πριν τη λήψη τροφής και μετά την επίσκεψη στην τουαλέτα και προσεκτικό στέγνωμα χεριών με χάρτινες χειροπετσέτες μιας χρήσης και απόρριψη τους στους κάδους απορριμμάτων.
6. Έλεγχος και αποφυγή συνάθροισης κατά τα διαλείμματα μεταξύ των εργαζομένων.

Τονίζεται ότι, τα υπεύθυνα πρόσωπα/υπάλληλοι θα πρέπει να **εφαρμόζουν υποχρεωτικά** τα διατάγματα και τις οδηγίες που έχει εκδώσει το Υπουργείο Υγείας, για την ομαλή λειτουργία των επιχειρήσεων και την εφαρμογή μέτρων προφύλαξης με στόχο τη μείωση του κινδύνου εξάπλωσης του Covid-19.